

קבג. שלא להוציא מבשר הפסח מן החבורה, שנאמר "לא-תוציא מן-הבית" (שמות יב,מו).

קכד. שלא לעשות שיירי מנחות חמץ, שנאמר "לא תאפה חמץ" (ויקרא ו,י).

קכה. שלא לאכל בשר הפסח נא ומבשל, שנאמר "אל-תאכלו ממנו נא, ובשל מבשל" (שמות יב,ט).

קכו. שלא להאכיל בשר הפסח לגר תושב, שנאמר "תושב ושכיר, לא-יאכל בו" (שמות יב,מה).

קכז. שלא יאכל הערל בשר הפסח, שנאמר "כל-ערל, לא-יאכל בו" (שמות יב,מח).

קכח. שלא להאכיל בשר הפסח לישראל שנשתמד, שנאמר "כל-בן-נכר, לא-יאכל בו" (שמות יב,מג); כלומר, ישראל שנלוה לבני נכר ועבד עבודה זרה כמותם לא יאכל בו.

קכט. שלא יאכל אדם שנטמא קדשים, שנאמר "והנפש אשר-תאכל בשר, מזבח השלמים אשר לה', וטמאתו, עליו ונכרתה" (ויקרא ז,כ).

קל. שלא לאכל מן הקדשים שנטמאו, שנאמר "והבשר אשר-יגע בכל-טמא, לא יאכל" (ויקרא ז,יט).

קלא. שלא לאכל נותר, שנאמר "ואכליו עונו ישא . . . ונכרתה הנפש ההיא, מעמיה" (ויקרא יט,ח).

קלב. שלא לאכל פגול, שנאמר "המקריב אתו לא יחשב לו, פגול יהיה; והנפש האכלת ממנו, עונה תשא" (ויקרא ז,יח); והוא בכרת.

קלג. שלא יאכל זר תרומות, שנאמר "וכל-זר, לא-יאכל קדש" (ויקרא כב,י).

קלד. שלא יאכל אפלו תושב כוהן ושכירו תרומה, שנאמר "תושב כהן ושכיר, לא-יאכל קדש" (ויקרא כב,י).

קלה. שלא יאכל ערל תרומה, והוא הדין לשאר קדשים. ודבר זה למדו הפתוב מן הפסח בגזרה שונה, ואינו בפרוש מן התורה; ומפי השמועה למדו שאסור ערל בקדשים מגופי תורה, ואינו מדברי סופרים.

קלו. שלא יאכל כוהן טמא תרומה, שנאמר "איש מזרעך . . . בקדשים לא יאכל" (ראה ויקרא כא,יז; ויקרא כב,ד).

קלז. שלא תאכל חללה קדש, לא תרומות ולא חזה ושוק, שנאמר "ובת-כהן פי תהיה, לאיש זר: היא, בתרומת הקדשים לא תאכל" (ויקרא כב,יב).

קלח. שלא תאכל מנחת כוהן, שנאמר "וכל-מנחת כהן כליל תהיה, לא תאכל" (ויקרא ו,טז).

קלט. שלא לאכל בשר חטאות הנעשות בפנים, שנאמר "וכל-חטאת אשר יובא מדמה . . . לא תאכל" (ויקרא ו,כג).

קמ. שלא לאכל פסולי המקדשין שהטל בהם מום בכונה, שנאמר "לא תאכל, כל-תועבה" (דברים יד,ג); למדנו מפי השמועה שבפסולי המקדשין שהטל בהם מום הפתוב מדבר.

קמא. שלא לאכל מעשר שני שלדגן חוץ לירושלים, שנאמר "לא-תוכל לאכל בשעריך, מעשר דגנך" (דברים יב,יז).

קמב. שלא לאכל מעשר שני שלתירוש חוץ לירושלים, שנאמר "תירשך" (דברים יב,יז).

קמו. שלא לאכל מעשר שני שליצהר חוץ לירושלים, שנאמר "ויצהר" (דברים יב, יז).

קמו. שלא לאכל בכור תמים חוץ לירושלים, שנאמר "לא-תוכל . . . ובכרת" (דברים יב, יז).

קמו. שלא יאכלו הכוהנים חטאת ואשם חוץ לעזרה, שנאמר "לא-תוכל . . . בקר, וצאנך" (דברים יב, יז); מפי השמועה למדו שלא בא הפתוב אלא לאסור בשר חטאות ואשמות חוץ לעזרה, לפי שכל דבר שיאכל חוץ למקום אכילתו "לא-תוכל לאכל בשעריך" (שם) אקרא בו.

קמו. שלא לאכל בשר העולה, שנאמר "לא-תוכל . . . ונדריך אשר תדר" (ראה דברים יב, יז); פלומר, לא תוכל לאכל נדריך אשר תדר. וזו היא אזהרה שלכל מועל, שלא יהנה מן הקדשים האסורים להנות מהם; ואם נהנה, מעל.

קמו. שלא לאכל בשר קדשים קלים קדם זריקת דמים, שנאמר "לא-תוכל . . . ונדבתיך" (דברים יב, יז); פלומר, לא תוכל לאכל נדבתיך עד שיוזק דמים.

קמו. שלא יאכל זר בשר קדשי קדשים, שנאמר "וזר לא-יאכל, כי-קדש הם" (שמות כט, לג).

קמו. שלא יאכל כוהן בכורים קדם הנחה בעזרה, שנאמר "לא-תוכל . . . ותרומת ידך" (דברים יב, יז); אלו הבכורים.

קנו. שלא לאכל מעשר שני בטמאה ואפלו בירושלים עד שיפדה, שנאמר "לא-בערתי ממנו בטמא" (דברים כו, יד).

קנא. שלא לאכל מעשר שני באנינות, שנאמר "לא-אכלתי באני ממנו" (דברים כו, יד).

קנב. שלא להוציא דמי מעשר שני בשאר דברים שאין בהם אכילה ושתייה, שנאמר "ולא-נתתי ממנו, למת" (דברים כו, יד); וכל שהוא חוץ לצרכי הגוף החי, "נתתי ממנו, למת" אקרא בו.

קנג. שלא לאכל טבל; והטבל הוא הדבר שגדוליו מן הארץ החיב בתרומות ומעשרות, שלא הוציאו ממנו תרומת ה': שנאמר "ולא יחללו, את-קדשי בני ישראל את אשר-ירימו, לה'" (ויקרא כב, טו); פלומר, דברים שהן עתידין להרים אותם לה', לא יעשו אותם חל ויאכלו אותם בטבלם.

קנר. שלא להקדים תרומה לבכורים, ולא מעשר ראשון לתרומה, ולא מעשר שני לראשון, אלא מוציאין על הסדר: בכורים תחלה, ואחר כך תרומה גדולה, ואחר כך מעשר ראשון, ואחר כך מעשר שני; שנאמר "מלאתך ודמעך, לא תאחר" (שמות כב, כח), פלומר לא תאחר דבר הראוי להקדימו.

קנה. שלא לאחר הנדרים והנדבות שנדר ושנדב, שנאמר "לא תאחר לשלמו" (דברים כג, כב).

קנו. שלא לעלות לחג בלא קרבן, שנאמר "ולא-יראו פני, ריקם" (שמות כג, טו).

קנו. שלא לעבר על דברים שאסר אדם על נפשו, שנאמר "לא יחל, דברו" (במדבר לג, ג).

קנת. שלא יקח כוהן זונה, שנאמר "אשה זנה . . . לא יקחו" (ויקרא כא, ז).

קנז. שלא יקח כוהן חללה, שנאמר "וחללה לא יקחו" (ויקרא כא, ז).

קם. שלא יקח כוהן גרושה, שנאמר "וְאִשָּׁה גְרוּשָׁה מֵאִשָּׁה לֹא יִקְחוּ" (ויקרא כא, ז).

קסא. שלא יקח כוהן גדול אלמנה, שנאמר "אַלמָנָה וגְרוּשָׁה וַחֲלָלָה זָנָה, אֶת-אִלֶּה לֹא יִקְחַ" (ויקרא כא, יד).

קסב. שלא יבעל כוהן גדול אלמנה, ואפלו בלא קדושין, מפני שמחללה, שנאמר "וְלֹא-יַחֲלִיל זָרְעוֹ, בְּעַמּוּיוֹ" (ויקרא כא, טו); הרי הוא מזוהר שלא לחלל פשרה.

קסג. שלא יכנס כוהן למקדש פרוע ראש, שנאמר "רְאִישֵׁיכֶם אַל-תִּפְרְעוּ" (ויקרא י, ו).

קסד. שלא יכנס כוהן למקדש קרוע בגדים, שנאמר "וּבִגְדֵיכֶם לֹא-תִפְרְמוּ" (ויקרא י, ו).

קסה. שלא יצא כוהן מן העזרה בשעת העבודה, שנאמר "וּמִפֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא תִצְאוּ" (ויקרא י, ז).

קסו. שלא יטמא כוהן הדיוט לשאר מתים, שנאמר "לִנְפֶשׁ לֹא-יִטְמָא בְּעַמּוּיוֹ" (ויקרא כא, א).

קסז. שלא יטמא כוהן גדול ואפלו לקרוביו, שנאמר "לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ, לֹא יִטְמָא" (ויקרא כא, יא).

קסח. שלא יכנס כוהן גדול עם מת, שנאמר "וְעַל כָּל-נִפְשֹׁת מֵת, לֹא יָבֵא" (ויקרא כא, יא); כך למדו מפי השמועה, שהוא חייב בכל יבוא וחיב בכל יטמא.

קסט. שלא יקח כל שבט לוי חלק בארץ, שנאמר "וַיַּחֲלֶה לֹא-יִהְיֶה-לוֹ" (דברים יח, ב).

קע. שלא יקח כל שבט לוי חלק בבזה בשעת כפוש הארץ, שנאמר "לֹא-יִהְיֶה לַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם" (דברים יח, א).

קעא. שלא לעשות קרחה על מת, שנאמר "לֹא-תִשְׁיִמוּ קְרָחָה בֵּין עֵינֵיכֶם לְמֵת" (דברים יד, א).

קעב. שלא לאכל בהמה טמאה, שנאמר "אַךְ אֶת-זֶה, לֹא תֹאכְלוּ, מִמַּעֲלֵי הַגֶּרֶה" (ויקרא יא, ד; דברים יז, ז).

קעג. שלא לאכל דג טמא, שנאמר "וְשִׁקְץ, יִהְיוּ לָכֶם; מִבְּשָׂרָם לֹא תֹאכְלוּ" (ויקרא יא, יא).

קעד. שלא לאכל עוף טמא, שנאמר "וְאֶת-אִלֶּה תִּשְׁקְצוּ מִן-הָעוֹף, לֹא יֹאכְלוּ" (ויקרא יא, יג).

קעה. שלא לאכל שרץ העוף, שנאמר "כָּל שֶׂרֶץ הָעוֹף, טָמֵא הוּא לָכֶם: לֹא, יֹאכְלוּ" (דברים יד, יט).

קעו. שלא לאכל שרץ הארץ, שנאמר "וְכָל-הַשֶּׂרֶץ, הַשֹּׂרֵץ עַל-הָאָרֶץ שֶׁקֶץ הוּא, לֹא יֹאכְל" (ויקרא יא, מא).

קעז. שלא לאכל רמש הארץ, שנאמר "וְלֹא תִטְמְאוּ אֶת-נַפְשֹׁתֵיכֶם, בְּכָל-הַשֶּׂרֶץ הַרֹמֵשׁ עַל-הָאָרֶץ" (ויקרא יא, מד).

קעח. שלא לאכל תולעת הפרות כשתצא לאויר, שנאמר "לְכָל-הַשֶּׂרֶץ, הַשֹּׂרֵץ עַל-הָאָרֶץ לֹא תֹאכְלוּם" (ויקרא יא, מב).

קעט. שלא לאכל שרץ המים, שנאמר "אַל-תִּשְׁקְצוּ, אֶת-נַפְשֹׁתֵיכֶם, בְּכָל-הַשֶּׂרֶץ, הַשֹּׂרֵץ" (ויקרא יא, מג).

קפ. שלא לאכל מתה, שנאמר "לֹא תֹאכְלוּ כָל-גִּבְלָה" (דברים יד, כא).

קפא. שלא לאכל טרפה, שנאמר "וּבִשֹּׂר בִּשְׂדֵה טְרֵפָה לֹא תֹאכְלוּ" (שמות כב, ל).

קפב. שלא לאכל אֶכָר מִן הַחֵי, שְׁנֹאֲמָר "לֹא-תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ, עִם-הַבָּשָׂר" (דברים יב, כג).

קפג. שלא לאכל גִּיד הַנֶּשֶׁה, שְׁנֹאֲמָר "עַל-כֵּן לֹא-יֹאכְלוּ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶת-גִּיד הַנֶּשֶׁה" (בראשית לב, לג).

קפד. שלא לאכל דָם, שְׁנֹאֲמָר "וְכָל-דָּם, לֹא תֹאכְלוּ" (ויקרא ג, יז; ויקרא ז, כו).

קפה. שלא לאכל חֶלֶב, שְׁנֹאֲמָר "כָּל-חֶלֶב שׁוֹר וְכֶשֶׂב, וְעֵז לֹא תֹאכְלוּ" (ויקרא ז, כג).

קפו. שלא לִבְשָׁל בָּשָׂר בַּחֲלֵב, שְׁנֹאֲמָר "לֹא-תִבְשַׁל גְּדִי, בַּחֲלֵב אִמּוֹ" (שמות כג, יט; שמות לד, כו; דברים יד, כא).

קפז. שלא לאכל בָּשָׂר בַּחֲלֵב, שְׁנֹאֲמָר "לֹא-תִבְשַׁל גְּדִי, בַּחֲלֵב אִמּוֹ" פַּעַם שְ�נִיָּה (שמות לד, כו); כִּף לְמַדּוֹ מִפִּי הַשְּׁמוּעָה, שְׁאַחַד לְאַסּוֹר בָּשׂוֹל וְאַחַד לְאַסּוֹר אֲכִילָה.

קפח. שלא לאכל בָּשָׂר שׁוֹר הַנִּסְקָל, שְׁנֹאֲמָר "וְלֹא יֹאכַל אֶת-בָּשָׂרוֹ" (שמות כא, כח).

קפט. שלא לאכל פֶּת תְּבוּאָה חֲדָשָׁה קֹדֶם הַפֶּסַח, שְׁנֹאֲמָר "וְלֶחֶם . . . לֹא תֹאכְלוּ" (ויקרא כג, יד).

קצ. שלא לאכל קָלִי מִן הַחֲדָשׁ, שְׁנֹאֲמָר "וְקָלִי . . . לֹא תֹאכְלוּ" (ויקרא כג, יד).

קצא. שלא לאכל כֶּרֶמֶל מִתְּבוּאָה חֲדָשָׁה, שְׁנֹאֲמָר "וְכֶרֶמֶל לֹא תֹאכְלוּ" (ויקרא כג, יד).

קצב. שלא לאכל עֲרֵלָה, שְׁנֹאֲמָר "שְׁלֹשׁ שָׁנִים, יִהְיֶה לָכֶם עֲרֵלִים לֹא יֹאכַל" (ויקרא יט, כג).

קצג. שלא לאכל כִּלְאֵי הַכֶּרֶם, שְׁנֹאֲמָר "פֶּן-תִּקְדָּשׁ, הַמֵּלֶאֶה הַזֶּרַע אֲשֶׁר תִּזְרַע, וּתְבוּאָת, הַכֶּרֶם" (דברים כב, ט); זֶה הוּא אִסּוּר אֲכִילָה.

קצד. שלא לְשִׁתּוֹת יַיִן נִסָּךְ, שְׁנֹאֲמָר "אֲשֶׁר חֶלֶב זִבְחִימוֹ יֹאכְלוּ, יִשְׁתּוּ יַיִן נְסִיכָם" (דברים לב, לח).

קצה. שלא לאכל וּלְשִׁתּוֹת דֶּרֶךְ זֹלִל וְסוֹבָא, שְׁנֹאֲמָר "בִּנְנוּ זֶה . . . זֹלִל, וְסוֹבָא" (דברים כא, כ).

קצו. שלא לאכל בְּיוֹם הַצּוֹם, שְׁנֹאֲמָר "כִּי כָל-הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר לֹא-תַעֲנֶה" (ויקרא כג, כט).

קצז. שלא לאכל חֶמֶץ בַּפֶּסַח, שְׁנֹאֲמָר "לֹא יֹאכַל, חֶמֶץ" (שמות יג, ג).

קצח. שלא לאכל תַּעֲרֹכֶת חֶמֶץ, שְׁנֹאֲמָר "כָּל-מִחְמָצָת, לֹא תֹאכְלוּ" (שמות יב, כ).

קצט. שלא לאכל חֶמֶץ אַחֵר חֲצוֹת יוֹם אַרְבַּעָה עָשָׂר, שְׁנֹאֲמָר "לֹא-תֹאכַל עָלָיו חֶמֶץ" (דברים טז, ג).

ר. שלא יִרְאֶה חֶמֶץ, שְׁנֹאֲמָר "לֹא-יִרְאֶה לְךָ חֶמֶץ" (שמות יג, ז).

רא. שלא יִמָּצֵא חֶמֶץ, שְׁנֹאֲמָר "שְׂאֹר, לֹא יִמָּצֵא בְּבִתְיָכֶם" (שמות יב, יט).

רב. שלא יִשְׁתֶּה הַנְּזִיר יַיִן, וְלֹא דָבָר שֶׁנִּתְעָרַב בּוֹ יַיִן וְטַעְמוֹ כְּטַעַם יַיִן, שְׁנֹאֲמָר "וְכָל-מִשְׁרַת עֲנָבִים" (במדבר ו, ג); וְאִפְלוּ הַחֲמִיץ הַיַּיִן אוֹ דָבָר שֶׁנִּתְעָרַב בּוֹ הַיַּיִן, הָרִי זֶה אִסּוּר עָלָיו, שְׁנֹאֲמָר "חֶמֶץ יַיִן וְחֶמֶץ שֶׁכָּר לֹא יִשְׁתֶּה" (שם).

רג. שלא יֹאכַל עֲנָבִים לַחִים, שְׁנֹאֲמָר "וְעֲנָבִים לַחִים . . . לֹא יֹאכַל" (במדבר ו, ג).

רד. שלא יאכל עֲנָבִים וְיֵשִׁים, שֵׁנֶאמַר "וַיִּבְשִׁים לֹא יֹאכַל" (במדבר ו,ג).

רה. שלא יאכל חֲרָצְנִים, שֵׁנֶאמַר "מִחֲרָצְנִים . . . לֹא יֹאכַל" (במדבר ו,ד).

רו. שלא יאכל זֹגִים, שֵׁנֶאמַר "וְעַד-זֶג לֹא יֹאכַל" (במדבר ו,ד).

רי. שלא יטמא הַנְּזִיר לָמֶת, שֵׁנֶאמַר "לֹא־בִיו וּלְאִמּוֹ . . . לֹא-יִטְמָא לָהֶם, בְּמָתָם" (במדבר ו,ז).

רז. שלא יִפְנֶס בְּאֶהָל הַמֶּת, שֵׁנֶאמַר "עַל-נֶפֶשׁ מֵת, לֹא יָבֵא" (במדבר ו,ז).

רט. שלא יִגְלַח הַנְּזִיר, שֵׁנֶאמַר "תַּעַר לֹא-יַעֲבֹר עַל-רֹאשׁוֹ" (במדבר ו,ה).

רי. שלא לִקְצֹר כָּל הַשָּׂדֶה, שֵׁנֶאמַר "לֹא-תִכְלֶה פֶּאת שְׂדֵךְ בְּקִצְרוֹךְ" (ויקרא כג,כב).

ריא. שלא לִלְקֹט הַשִּׁבְלִים הַנוֹפְלוֹת בְּשַׁעַת קִצְיָהּ, שֵׁנֶאמַר "וְלִלְקֹט קִצְיָרְךָ, לֹא תִלְקֹט" (ויקרא יט,ט; ויקרא כג,כב).

ריב. שלא לִבְצֹר עֹלְלוֹת הַפֶּרֶם, שֵׁנֶאמַר "וְכִרְמֶךָ לֹא תַעֲוִלֵּל" (ויקרא יט,י).

ריג. שלא לִלְקֹט פֶּרֶט הַפֶּרֶם, שֵׁנֶאמַר "וּפֶרֶט כִּרְמֶךָ לֹא תִלְקֹט" (ויקרא יט,י).

ריד. שלא לִקַּח עֹמֶר הַשִּׁכְחָה, שֵׁנֶאמַר "לֹא תָשׁוּב לִקְחָתוֹ" (דברים כד,יט); וְכֵן לְכָל הָאֵילָנוֹת יֵשׁ שִׁכְחָה, שֵׁנֶאמַר "לֹא תִפְאֹר אַחֲרֶיךָ" (דברים כד,כ).

רמו. שלא לִזְרֹעַ כִּלְאֵי זֵרַעִים, שֵׁנֶאמַר "שְׂדֵךְ לֹא-תִזְרַע כִּלְאִים" (ויקרא יט,יט).

רמז. שלא לִזְרֹעַ תְּבוּאָה אוֹ יֶרֶק בַּפֶּרֶם, שֵׁנֶאמַר "לֹא-תִזְרַע כִּרְמֶךָ, כִּלְאִים" (דברים כב,ט).

ריו. שלא לְהַרְבִּיעַ בַּהֲמָה מִיֵּן עַם שְׂאִינוֹ מִינוֹ, שֵׁנֶאמַר "בַּהֲמָתְךָ לֹא-תַרְבִּיעַ כִּלְאִים" (ויקרא יט,יט).

ריח. שלא יַעֲשֶׂה מְלֹאכָה בְּשָׁנֵי מִינֵי בַּהֲמָה כָּאֶחָד, שֵׁנֶאמַר "לֹא-תַחַרֵּשׁ בְּשׁוּר-וּבַחֲמֹר, יַחְדָּו" (דברים כב,י).

ריז. שלא לַחֲסֹם בַּהֲמָה בְּשַׁעַת מְלֹאכָה בְּדָבָר שְׂאוֹכֶלֶת מִמֶּנּוּ וְנִהְיִיתָ, שֵׁנֶאמַר "לֹא-תַחֲסֹם שׁוּר, בְּדִישׁוֹ" (דברים כה,ד).

רב. שלא לַעֲבֹד אֲדָמָה בַּשְּׁבִיעִית, שֵׁנֶאמַר "שְׂדֵךְ לֹא תִזְרַע" (ויקרא כה,ד).

רבא. שלא לַעֲבֹד אֵילָן בַּשְּׁבִיעִית, שֵׁנֶאמַר "וְכִרְמֶךָ לֹא תִזְמַר" (ויקרא כה,ד).

רבב. שלא לִקְצֹר סְפִיחֵי שְׁבִיעִית כְּדֶרֶךְ שְׁקוּצְרִין בְּשָׂאֵר הַשָּׁנִים, שֵׁנֶאמַר "אֵת סְפִיחַ קִצְיָרְךָ לֹא תִקְצֹר" (ויקרא כה,ה).

רבג. שלא לֶאֱסֹף פְּרוֹת הָאֵילָן בַּשְּׁבִיעִית כְּדֶרֶךְ שְׂאוֹסְפִין בְּכָל שָׁנָה וּשְׁנָה, שֵׁנֶאמַר "וְאֶת-עֲנָבֵי נִזְיָרְךָ לֹא תִבְצֹר" (ויקרא כה,ה).

רבד. שלא לַעֲבֹד בְּשָׁנַת יוֹבֵל בֵּין אֲדָמָה בֵּין אֵילָן, שֵׁנֶאמַר בָּהּ "לֹא תִזְרְעוּ" (ויקרא כה,יא).

רבה. שלא לִקְצֹר סְפִיחֵי יוֹבֵל בְּשָׂאֵר הַשָּׁנִים, שֵׁנֶאמַר בּוֹ "לֹא תִקְצְרוּ אֶת-סְפִיחֶיהָ" (ויקרא כה,יא).

רבו. שלא לאסוף פרות יובל באסיפת שאר השנים, שנאמר בו "ולא תבצרו את-נזריה" (ויקרא כה, יא).

רבו. שלא למכר שדה בארץ ישראל לצמיתות, שנאמר "והארץ, לא תמכר לצמיתת" (ויקרא כה, כג).

רבח. שלא לשנות מגרשי הלויים ושדותיהם, שנאמר "ושדה מגרש עריהם, לא ימכר" (ויקרא כה, לד); מפני השמועה למדו שזו אזהרה שלא ישתנה.

רבט. שלא לעזב הלויים, שנאמר "השמר לך, פן-תעזב את-הלוי" (דברים יב, ט), אלא נותנין להם מתנותיהם ומשמחין אותן בהן בכל רגל ורגל.

רל. שלא יתבע הלואה שעברה עליה שביעית, שנאמר "לא-יגש את-רעהו ואת-אחיו" (דברים טו, ב).

רלא. שלא ימנע מלהלוות לעני מפני השמטה, שנאמר "השמר לך פן-יהיה דבר . . ." (דברים טו, ט). זה הכלל כל מקום שנאמר השמר או פן או אל, אינו אלא מצות לא תעשה.

רלב. שלא להמנע מלהחיות לעני ומלתן לו מה שהוא צריך, שנאמר "לא תאמין את-לבבך . . ." (דברים טו, ז); נמצא הנותן צדקה עושה מצות עשה, והמעלים עיניו מן הצדקה יתר על שבטל עשה עבר על לא תעשה.

רלג. שלא לשלח עבד עברי ריקם פשיצא חפשי, שנאמר "לא תשלחנו, ריקם" (דברים טו, יג).

רלד. שלא יתבע העני בחובו פשידע שהוא עני, ולא יצר לו, שנאמר "לא-תהיה לו, כנשה" (שמות כב, כד).

רלה. שלא להלוות ברבית לישראל, שנאמר "את-כסף לא-תתן לו, בנשך; ובמרבית" (ויקרא כה, לז).

רלו. שלא ללוות ברבית, שנאמר "לא-תשיך לאִחִיךָ" (דברים כג, כ); פן למדו מפני השמועה, שזו אזהרה ללווה שלא ינשך למלוה.

רלז. שלא להשית יד בין לווה ומלוה ברבית, ולא להיות ערב, ולא עד, ולא לכתב שטר ביניהם, שנאמר "לא-תשימון עליו, נשך" (שמות כב, כד).

רלח. שלא לאחר פעלת שכיר, שנאמר "לא-תלין פעלת שכיר" (ויקרא יט, יג).

רלט. שלא ימשכן בעל חוב בזרוע, שנאמר "לא-תבא אל-ביתו, לעבט עבטו" (דברים כד, י).

רמ. שלא למנע העבוט מבעליו העני בעת שהוא צריך לו, שנאמר "לא תשכב, בעבטו" (דברים כד, יב); כלומר, לא תשכב ועבוטו עמך, אלא תשיבנו לו בלילה, הואיל והוא צריך לו בלילה.

רמא. שלא למשכן האלמנה, שנאמר "ולא תחבל, בגד אלמנה" (דברים כד, יז).

רמב. שלא לחבל כלים שעושין בהן אכל נפש, שנאמר "לא-יחבל רחים, ורכב" (דברים כד, ו).

רמג. שלא לגנב נפש מישראל, שנאמר "לא תגנב" (שמות כ, יב); דברים ה, טז; זה גנב נפש.

רמד. שלא לגנב ממון, שנאמר "לא, תגנבו" (ויקרא יט, יא); זו היא גנבת ממון.